

Punts d'interès d'Esparreguera

Església de Santa Maria del Puig

**AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA**

Ens trobem davant de l'església de Santa Maria del Puig d'Esparreguera. Aquest indret és a uns 3 km del poble d'Esparreguera, situat a la riba dreta del riu Llobregat, en un altiplà just a sobre de la Colònia Sedó i delimitat al nord pel torrent de les Pruneres i al sud per la riera de les Roques Blaves o riera del Puig. És un altiplà esglaonat que presenta diverses terrasses i és, en la més alta i més àmplia, on està situada l'església de Sta. Maria, a uns 142 metres per sobre del nivell del mar.

Prop d'aquí, cap al sud, hi ha les restes del castell d'Esparreguera, que és on se situa l'origen del nostre poble, al segle X. Desgraciadament només se'n conserva un mur i una volta.

La vegetació de l'altiplà del Puig és essencialment de pins pinyoners o oliveres, que havien estat cultivades. A la terrassa inferior a l'església, quan hi habitaven alguns treballadors de la Colònia Sedó, hi havia vinya i camps de conreu. Actualment, vora les dues edificacions que resten en aquesta terrassa, hi destaquen uns quants exemplars de pebrers bords, així com figueres, un ametller, xiprers, pins, algun arbre fruiter, lledoners i, fins i tot, un pitòspor, que és una planta ornamental.

Geològicament parlant, l'altiplà del Puig és una terrassa fluvial, això vol dir que les roques són materials que al llarg del temps ha anat transportant i sedimentant el riu Llobregat. Es poden veure bé les diferents capes de roques, en especial la de còdols grossos i arrodonits, tot pujant per la pista forestal que ens ha conduït fins al punt on ens trobem.

L'església és un edifici romànic que data del segle XI. Inicialment, es componia d'una sola nau i un absis semicircular. Segons sembla, aprofita una construcció preromànica, algunes restes de la qual es poden trobar al mur nord, que és un dels elements més antics de l'església, igual que una tomba antropomorfa que hi ha a l'exterior i que data del segle X. El cimbori i l'absis són de finals del segle XIII. L'any 1428 es van produir un seguit de terratrèmols que van afectar l'edifici, el qual va haver de ser reconstruït.

Al segle XVII es va fer una ampliació de l'església. S'hi van construir dues naus laterals.

En l'actualitat, l'església de Santa Maria del Puig presenta planta de creu llatina amb una sola nau i un absis semicircular. Té dues capelles laterals afegides a tall de fals transsepte. Al creuer, s'aixeca el cimbori de planta més aviat ovalada inscrita en un rectangle amb una cúpula adovellada. Des de l'exterior, aquesta estructura és un prisma octagonal. Al centre de la cúpula s'alça la torre del campanar.

A l'interior, veiem la nau coberta amb una volta de canó, construïda amb pedra estreta i de poc gruix. Hi ha arcs de dos tipus: els originals, que són arcs torals de mig punt i que sostenen el cimbori, i uns arcs ogivals posteriors, que es troben adossats als primers. L'absis presenta tres finestretes, la central una mica més gran que la resta. Se sap que l'interior de la nau estava arrebossat i decorat amb pintures murals, en queden restes prop de la porta d'entrada, al creuer i entre els arcs.

L'entrada a l'església és al mur de migdia, com és comú a les esglésies romàniques, però malauradament, malgrat no haver-se mogut de lloc, no queda res de la portalada romànica original.

Els carreus utilitzats per a la construcció dels murs són visibles des de l'exterior. Es tracta de roques de poca qualitat, bàsicament són de conglomerats, gresos i roques calcàries.

L'església exteriorment es troba envoltada per un mur de pedra. A dins d'aquest recinte hi ha les restes de l'antic cementiri envoltat d'uns xiprers i pins blancs.

L'any 1982 es va constituir l'associació "Amics de Santa Maria del Puig", que té cura de l'edifici i de l'entorn, a més de participar en tasques arqueològiques i de restauració.

A hores d'ara, l'Aplec del Puig és l'esdeveniment més popular que se celebra cada any el Dilluns de Pasqua en aquest indret.

Proposta impulsada en el marc dels Pressupostos Participatius 2022-23.

Entitats col·laboradores:

